

Bodø, 12.12.06

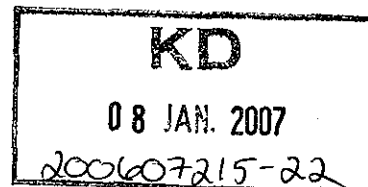
Norsk Frisørskole AS

Postuttak
8002 Bodø

Tlf: 75 58 82 22
Faks: 75 58 82 01

www.norskfrisorskole.no

Kunnskapsdepartementet
Akersgt. 44
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Høringsuttalelse vedrørende forslag til endringer i fagskoleloven			
Nr.: 1	Tittel: Oversendelsesbrev til høringsuttalelse	Gjelder fra: 12.12.06	Erstatter: Ingen
Utarbeidet av: Norsk Frisørskole AS		Arkivreferanse: ../Norsk Frisørskole/Høringsuttalelse ny fagskolelov.doc	
Del 1 – Følgebrev			

I høringsbrev av 15. november 2006 ber Kunnskapsdepartementet om å få merknader til forslag til endringer av fagskoleloven, senest innen 15. Januar 2007. Norsk Frisørskole har vurdert forslaget og oversender med dette sine høringsuttalelser.

Vi har valgt å organisere høringsuttalelsen på følgende måte:

- Kort om Nikita Gruppen
- Generelle merknader til forslaget om endringer i fagskoleloven
- Merknader til de enkelte paragrafer
- Norsk Frisørskoles tilleggskommentarer

Vi ønsker lykke til i det videre arbeidet knyttet til endelig utforming av fagskoleloven, og vi ser frem til en løsning som er til det beste for bransjene og dem som ønsker å bli en del av den.

Med vennlig hilsen

Rita Broch

Konsernsjef
Nikita-Gruppen AS

Arnt Inge Johnsen

Daglig leder
Norsk Frisørskole AS

Høringsuttalelse vedrørende forslag til endringer i fagskoleloven			
Nr.: 2	Tittel: Høringsuttalelse hoveddokument	Gjelder fra: 12.12.06	Erstatter: Ingen
Utarbeidet av: Norsk Frisørskole AS		Arkivreferanse: .././Norsk Frisørskole/Høringsuttalelse ny fagskolelov.doc	
Del 2 – Høringsuttalelse			

Norsk Frisørskole er en del av Nikita Gruppen og er blant annet søsterselskap til mer kjente Nikita Hair Norway AS. Utdanningen er på ett semester og vi tilbyr en solid frisørutdanning. Utdanningen gir en kombinasjon av teori og workshops med praktisk arbeid på dukker og modeller.

Undervisningen ved skolen er praktisk rettet og de 8 første ukene veksler elevene mellom teoretisk undervisning og utførelse av teorien i praksis på dukkehoder. Etter 8 uker får elevene en teoretisk test som evaluerer det de har lært i løpet av denne perioden.

Etter 8 uker starter elevene frisørsalong på skolen med den erfaring dette medfører i forhold til oppstart, markedsføring og drift av en. I denne perioden med en dag teori og 4 dager praksis, utfører de teorien i praksis på reelle modeller med kontinuerlig veiledning av instruktører. I løpet av undervisningsperioden gjennomfører elevene opp til 80 behandlinger hver. Denne erfaringen gir dem personlig vekst og selvtillit, samt et kunnskapsnivå og erfaring som gjør elevene til attraktive lærlinger i frisørbransjen. Før elevene avslutter studiet gjennomfører de en teoretisk og en praktisk eksamen og ved bestått eksamen mottar elevene vitnemål. Etter avsluttet studie tar de fleste av elevene Tverrfaglig eksamen som privatist ved en offentlig videregående skole. Dette må gjennomføres i løpet av læretiden for å oppnå Svennebreve.

Skolen har anerkjente instruktører med bred og solid kompetanse for å sikre kvaliteten på studiet. Våre elever er blant de mest attraktive lærlingene når de er klare til å gå ut i lære i frisørbransjen. Vår målgruppe er både jenter og gutter i alderen 18-25 år, som av ulike årsaker ikke har fått den videregående opplæring de ønsker eller som av ulike årsaker ikke ønsker å gå på videregående skole, men som samtidig ønsker en kort vei inn til et yrkesaktivt liv.

Norsk Frisørskole ble etablert i år 2000, og har siden den gang vært godkjent av Statens Lånekasse. Vi har i dag 4 skoler i Norge; i Oslo, Bergen, Trondheim og Bodø som utdanner ca 200 elever årlig. Vi har både dag- og kveldskurs. Dagkursene går over 5 måneder, og kveldskursene 10 måneder.

Kort om Nikita Gruppen

Nikita Gruppen eier Skandinavias største og mest anerkjente hårpleie- og skjønnhetskonsepter, snart med 100 salonger totalt innenfor konseptene Nikita Hair, Hair Shop by Nikita, Vision Hair by Nikita og Nikita Relax i Norge, Sverige og UK.

Slik Nikita Gruppens salongkonsepter er bygget opp, gir det oss mulighet til å følge kunden gjennom forskjellige livsfaser og behov. Våre konsepter med Nikita Hair i spissen, dekker markedet fra massemarkedet og oppover. Konseptene har ulike målgrupper og sikter seg inn på forskjellige behov, og er dermed ikke i direkte konkurranse med hverandre.

Våre konsepter innen frisør- og hudpleieskoler utdanner dyktige medarbeidere både til konsernets egne bedrifter og til bransjen forøvrig

Norsk Hudpleieskole tilbyr en solid utdanning i hud- og skjønnhetspleie på 10 måneder. Våre instruktører er anerkjent i bransjen og sikrer at studietilbudet omfatter det siste innenfor behandlinger og metoder. Norsk Hudpleieskole samarbeider med mange av de største leverandørene i bransjen, slik at elevene blir fortrolige med det beste og det siste på produktfronten. Vi har en praktisk tilnærming til faget, og dette gjør at våre elever kan gå ut i lære på salongene rett etter endt utdanning. Våre målgrupper er kvinner og menn i alderen 18-25 år, i tillegg til eldre elever på 30+ som ønsker omskolering. Norsk Hudpleieskole tilbyr også videregående kurs for hudpleiere og terapeuter, hvor de kan få oppdatering på de siste trendene og teknikkene.

Generelle merknader til forslaget om endringer i fagskoleloven

Norsk Frisørskole er generelt positive til at fagskoleloven justeres etter at man har samlet erfaringer med ulike typer søkere og bransjeskoler. Endringsforslagene inneholder mange gjennomtenkte og gode poenger som etter Norsk Frisørskole syn vil bidra til å realisere målet om en kvalitativ god prosess for godkjenning av studietilbud på fagskolenivå.

Vår skole ønsker etter beste evne å tilpasse oss de krav som kommer og på den måten vise at vårt tilbud også i fremtiden kan fremstå som et profesjonelt konsept. I dag er vår skole anerkjent både blant tidligere og nåværende elever. I tillegg har vi en meget god posisjon i forhold til hårpleiebransjen, og spesielt blant arbeidsgivere som henter elever fra våre skoler. Dette er avgjørende da skolens eksistens er avhengig av at kvaliteten på våre elever er så bra at de får seg læreplass etter endt utdanning. Vår målsetning er at disse egenskapene skal kunne forenes med muligheten for å være godkjent under en lov som gir elevene rett til lån og stipend i Statens Lånekasse for Utdanning under gjennomføring en av utdanningen.

Norsk Frisørskole ønsker å bli godkjent innenfor Privatskoleloven eller Fagskoleloven, men opplever at de endingsforslagene til fagskoleloven gjør det vanskelig å se det annerledes enn at våre elevgrupper vil bli forslagets tapere ved at de risikerer å falle mellom de to lovene.

Forholdet til friskoleloven

For å bli godkjent under friskoleloven må elevene, i tillegg til undervisning på videregående nivå VK1 i frisørfaget, også ha undervisning i klassiske fag innenfor videregående skole, så som matematikk, norsk, samfunnsfag m.v. Skolen må også, siden vi ikke er et pedagogisk alternativ til den offentlige videregående skolen, forholde oss konkret til fagplanen som gjelder offentlig videregående skole.

Dette reduserer muligheten for de elevene som ønsker en frisørutdanning og som allerede har videregående fag og ikke ønsker å ta disse om igjen. I tillegg vil dette at elever som av en eller annen grunn ikke har mulighet eller som ikke ønsker å ta videregående teoretiske fag parallelt, faller utenom. Disse gruppene representerer flertallet av våre elever som ønsker å kort intensiv utdanning og på den måten raskt komme ut i lære. For så å oppnå svennebrev tar de relevante VK1-fag som privatister samtidig med sin læretid. Dette gir for mange en mer overkommelig læresituasjon.

Norsk Frisørskole har en av bransjens beste kompetanser på frisør- og hårpleiefagene, men har ikke fokusert på Generell Studiekompetanse. Å søke godkjenning under friskoleloven vil endre opplæringen på en slik måte at kvaliteten på utdanningen, slik vi opplever det, ikke samsvarer med de forventninger som bransjen har. Det vil i tillegg ekskludere de fleste av våre elever som allerede har gjennomført videregående opplæring i andre fagområder, eller ikke ønsker å gå tradisjonell videregående skole for å bli frisører.

Forholdet til fagskoleloven

Fagskoleloven er laget for å ivareta arbeidslivets behov for kompetanse under stadig skiftende forhold, og er den loven Norsk Frisørskole primært føler seg mest "hjemme i", jfr. beskrivelsen av våre elevgrupper over.

Vår utfordring ligger i endringsforslagene til fagskoleloven, hvor departementet ønsker å klargjøre fagskoleutdanningenes plassering i utdanningssystemet. Departementet foreslår å videreføre NOKUTs vurderingsprinsipp om at korte, yrkesrettede utdanninger skal ligge på nivå over videregående opplæring, og at det dessuten skal bygges på tilsvarende videregående opplæring som videregående skole med frisørlinje.

Dette medfører at Norsk Frisørskole vil falle utenfor fagskoleloven da vi i utgangspunktet anser vår utdanning, til i stor grad å utdanne det frisørbransjen har behov for, nemlig elever på videregående nivå VK1 frisørfag, men med mer praksis relatert utdanning enn frisørbransjen på forespørsel opplever at elevene i den videregående skole får.

Etter samtale med utdanningsdepartementet har vi fått forståelse av at det er et ønske at alle private skoler skal ha mulighet til å kunne tilpasse utdanningen på en slik måte at de har mulighet for å bli godkjent innenfor en av lovene. Slik disse lovene fremstilles i dag ser ikke vi at dette medfører riktighet. Med de foreliggende forslag til endringer i henholdsvis friskoleloven og fagskoleloven, har vi liten eller ingen mulighet til å få en offentlig godkjenning av vår utdanning på en slik måte at vi vil kunne tilpasse oss markedets behov samt ha en bedriftsøkonomisk fornuftig drift. Opptakskravene gir kun adgang for i hovedsak elever som allerede har VK1 frisør samt at utdannelsen vil måtte være på et nivå som verken elever eller arbeidsgiver i særlig grad er interessert å investere penger og tid i da behovet for denne type avanserte frisørtjenester er lite. Vi forutsetter at dette også gjelder andre private skoler i samme kategori som oss, med de konsekvenser dette vil medføre for bransjenes muligheter for å skaffe relevant yrkeskompetanse.

Mulige konsekvenser

Det utdannes ca 900 elever innen frisørfaget i offentlig skole. Av disse er det ca 300 som søker læreplass etter endt studie. I den private skolen utdannes det ca 550 elever og av disse er det ca 400 som søker læreplass etter endt studie.

Dersom endringsforslagene i fagskoleloven blir stående, vil det bety at mange av de private skolene i beste fall ikke vil være i stand til å opprettholde samme elevtall som i dag, basert på at færre potensielle elever vil ha økonomisk mulighet til å gjennomføre studiet som følge av bortfall av lån og stipend fra Statens Lånekasse for Utdanning. Dette fører til markant økte priser pr elev, dersom skolene skal kunne opprettholde den kvaliteten på studiet som bransjen krever i dag.

Slik vi ser det, vil en endring i støtte til elevene ha relativt dramatiske konsekvenser for bransjen. Det kommer til å bli underskudd på lærlinger/fagutdannede, noe som i sin tur vil påvirke kvaliteten på frisørproduktet i Norge. Konkurransen mellom arbeidsgiverne i forhold til kompetente medarbeidere blir stor, og fører til høyere lønnspress som igjen vil føre til høyere priser og dårligere tilbud ut mot kunden. De fleste frisørsalongene som finnes i dag driver bra, og en reduksjon i antall salonger vil føre til underkapasitet.

Mange av våre elever har allerede ett eller flere år med videregående opplæring bak seg før de bestemmer seg for å bli frisør. Slik vi tolker tilbakemeldingene vi har fått fra NOKUT betyr dette at en person som har fulgt et studium på offentlig videregående skole, for eksempel elektronikk, og deretter bestemmer seg for å bli frisør, vil måtte gå minst ett år på videregående skole på en linje som er tilpasset frisørfaget. Videregående skole innenfor elektronikk vurderes i eksisterende ordning av NOKUT ikke som relevant videregående opplæring for å kunne velge en fagskolebasert frisørutdanning med lån og stipend fra Statens Lånekasse for Utdanning.

I praksis betyr dette at de fleste av disse elevene ikke har mulighet til å bli frisør. Ved gjennomføring av dette lovverket må elevene allerede første året på videregående skole bestemme hvilket håndverk de ønsker å jobbe med i fremtiden. Dersom det etter tre år viser seg at valget var feil for vedkommende elev, kan toget være gått, da man etter gjeldende regelverk og de foreliggende endringsforslagene ikke har rettigheter til plass på videregående skole i fylkeskommunen for å ta en annen utdanning.

Vi skaper med dette et samfunn med flere tapere - dyktige kreative og nevenyttige/praktiske mennesker vil få større problemer, kunnskapsmessig eller økonomisk med å ta den utdannelsen de ønsker.

Norsk Frisørskole ønsker også i fremtiden å kunne bidra til økt kompetanse i bransjen, og vi er positiv til å lovfeste kriterier for hvordan kvalitetssikringen av utdanningen skal foregå. Men de foreliggende forslagene til endringer i fagskoleloven innebærer en kraftig innskjerping av rammeverket for godkjenning av fagskoler i forhold til gjeldende praksis på en slik måte at dette kan bli en utviklingsbrems for arbeidslivet og fagskoletilbyderne. I så fall vil ikke fagskoleloven tjene sin hensikt, nemlig "å sikre fagskoleutdanninger av god kvalitet gjennom en offentlig godkjenningsordning".

Merknader til de enkelte paragrafer

Norsk Frisørskele legger i det følgende til grunn departementets uttalelse om lovens overordnede prinsipp for dannelsen av fagskoletilbud (høringsnotatets pkt. 6.2, første avsnitt): "Loven tar videre utgangspunkt i at det som hovedregel er etterspørsel og betalingsvilje i markedet som styrer etterspørselen etter fagskoleutvikling".

I dette legger Norsk Frisørskele at fagskoleloven hviler på hensynet og viktigheten av å sette fagskoletilbyders muligheter til oppfyllelse av arbeidslivets konkrete kompetansebehov svært høyt, og at lovens innhold og materielle regler etter dette må formes på en slik måte at det ivaretar behovet for en fleksibel saksbehandling i NOKUT, basert på hensynet til arbeidslivets hurtig skiftende forhold og behov for ny kompetanse.

§ 1. Formål og virkeområde

I Ot.prp.nr.32 (2002-2003) og inst.O.nr.78 (2002-2003) ble det gjort til en hovedsak at fagskoleutdanningen skulle gi yrkesrettet utdanning, tilpasset arbeidslivets krav. Dette innebærer etter Norsk Frisørskeles syn bl.a. at fagskoletilbudet **IKKE** skal tilpasses offentlige videregående skoler som en videreutdanning eller fortsettelse på tilsvarende videregående opplæring.

Fundamentet for et studietilbuds opptakskrav dannes på bakgrunn av hvilke behov studietilbudet skal innfri. Dersom det er arbeidslivets behov som skal være førende for innhold og form for et studium, må også lovens formål reflektere dette. Loven må således ikke bli til hinder for best mulig oppfyllelse av arbeidslivets behov ved at det legges rigide rammer for opptakskrav til et fagskolestudium.

Forslagets 1. ledd: Ingen kommentar.

Forslagets 2. ledd: "Med fagskoleutdanning menes korte yrkesrettede utdanninger som bygger på videregående opplæring eller tilsvarende realkompetanse, ...".

- Det er Norsk Frisørskeles oppfatning at dersom det syn som legges til grunn i Inst.O.nr.78 (2002-2003) om at "...et bredt spekter av utdanninger som vil kunne defineres inn som fagskole." skal ha noen praktisk betydning, må det legges opp til at loven ikke gir for smale forutsetninger for å godkjenne en fagskoleutdanning. Spesielt gjelder dette måten kravet om at fagskolestudiet skal bygge på videregående opplæring blir praktisert på. Dersom NOKUTs eksisterende praksis med å kreve at søker oppgir konkrete hvilke linjer fra videregående skole som gir rett til opptak i omsøkte studietilbud opprettholdes, vil man i praksis snevre komiteens innstilling inn i slik grad at fagskoletilbudene ikke tilpasses arbeidslivets behov for fagopplæring, men til NOKUTs krav om å tilpasse studieinnhold som direkte påbygninger til den offentlige skoles stadig minkende antall linjevalg i videregående opplæring.
- Som eksempel kan nevnes Norsk Frisørskeles søknad, hvor man søker å gi en solid utdanning for både eksisterende frisører og andre som ønsker å formalisere frisørkunnskaper de allerede har opparbeidet gjennom praksisarbeide i salonger m.v. Studiet tilpasses bransjens krav om kunnskaper, ferdigheter og holdninger og gis et innhold ut i fra dette. Selv om utdanningen ikke kan sammenlignes med frisørlinjen fra videregående skole, og inneholder flere avvikende elementer, fag og praksisdeler, kreves det at søker oppgir hvilke linjer fra videregående opplæring som skal gi rett til opptak til studiet samt skriver at dette bør være frisørlinjen og tilsvarende. Når NOKUT ikke finner å kunne akseptere søkers redegjørelse for valg av opptakskrav, er det ikke lengre arbeidsmarkedet som stiller opp premissene for studiets utforming, men NOKUTs praktisering av kravet om angivelse av forutgående videregående opplæring.
- Det må være slik at det er søker av godkjenning av et studietilbud som til enhver tid bærer risikoen for at studiet skal kunne drives med tilfredsstillende økonomi og for elevene faglig utbytte. Det er skolens eiere som er de nærmeste til å vurdere bransjens behov for de enkeltheter som studier er satt sammen av, og som i samarbeid med NOKUTs sakkyndig komité bør finne frem til studiets optimale opptakskrav og dermed fundament for innhold. Dette bør ikke være en del av NOKUTs tekniske saksbehandling som i dag, hvor det i praksis er uklart hvem som vurderer og beslutter om et studiums faglige fundament.

Norsk Frisørskele foreslår at det lages en formulering som gir generelle, men forutsigbare og entydige retningslinjer for hva slags forutgående utdanning som gir rett til opptak til fagskoleutdanning, på samme måte som til høyere utdanning.

Forslagets 3. ledd: Ingen kommentar

Forslagets 4. ledd: Ingen kommentar

Forslagets 5. ledd: Ingen kommentar

§ 2. Godkjenning

Forslagets 1. ledd: Ingen kommentar

Forslagets 2. ledd: Ingen kommentar

Forslagets 3. ledd: Ingen kommentar

Forslagets 4. ledd: Ingen kommentar

Forslagets 5. ledd: Ingen kommentar

Forslagets 6. ledd: Ingen kommentar

§ 3. Organisasjon og ledelse

Forslagets 1. ledd: Ingen Kommentar

Forslagets 2. ledd: Ingen kommentar

Forslagets 3. ledd: Ingen Kommentar

Forslagets 4. ledd: Ingen kommentar

Forslagets 5. ledd: Ingen Kommentar

Forslagets 6. ledd: Ingen kommentar

§ 4. Elevenes rettigheter (uforandret)

Forslagets 1. ledd: Ingen kommentar

Forslagets 2. ledd: Ingen kommentar

Forslagets 3. ledd: Ingen kommentar

Forslagets 4. ledd: Ingen kommentar

§ 4a. Læringsmiljø (uforandret)

Forslagets 1. ledd: Ingen kommentar

Forslagets 2. ledd: Ingen kommentar

Forslagets 3. ledd: Ingen kommentar

Forslagets 4. ledd: Ingen kommentar

Forslagets 5. ledd: Ingen kommentar

§ 5. Innholdet i utdanningen, avsluttende vurdering og dokumentasjon (uforandret)

Forslagets 1. ledd: Ingen kommentar

Forslagets 2. ledd: Ingen kommentar

§ 6. Disiplinærsaker (uforandret)

Forslagets 1. ledd: Ingen kommentar

§ 7. Forvaltningsloven. Klagebehandling (uforandret)

Forslagets 1. ledd: Ingen kommentar

Forslagets 2. ledd: Ingen kommentar

Forslagets 3. ledd: Ingen kommentar

Forslagets 4. ledd: Ingen kommentar

Forslagets 5. ledd: Ingen kommentar

§ 8. Statlig tilskudd til fagskoleutdanning

Norsk Frisørskole merker seg at Departementet poengterer at det er "... *etterspørsel og betalingsvilje i markedet som styrer etterspørselen etter fagskoleutdanning.*". Norsk Frisørskole har ellers ingen kommentarer til de enkelte leddene.

Forslagets 1. ledd: Ingen kommentar

Forslagets 2. ledd: Ingen kommentar

Forslagets 3. ledd: Ingen kommentar

Forslagets 4. ledd: Ingen kommentar

§ 9. Om egenbetaling (ny)

Norsk Frisørskole forutsetter at forslaget om å begrense adgangen til å ta egenbetaling kun gjelder skoler med statlig støtte, og har ellers ingen kommentarer til de enkelte leddene.

Forslagets 1. ledd: Ingen kommentar

Forslagets 2. ledd: Ingen kommentar

Forslagets 3. ledd: Ingen kommentar

§ 10. Beskyttelse av betegnelsen fagskoleutdanning og fagskole – registrering i Enhetsregistret (ny)

Forslagets 1. ledd: " *Betegnelse fagskoleutdanning og fagskole kan bare benyttes om utdanninger og tilbydere som har godkjenning etter denne lov.*"

- Norsk Frisørskole vil bemerke at fagskolebegrepet er opparbeidet av bransjeskolene over lang tid, lenge før fagskoleloven ble aktuell, og mange skoler har ikke andre betegnelser på seg selv og er ikke kjent som noe annet. Fagskolebegrepet har fått et innhold som antyder noe om hvilken type utdanning det er snakk om, og at innholdet i skolen er tilpasset et spesifikt fagområde. Begrepet sier ingenting om godkjenning el.l. – like lite som uttrykket "privatskole" sier noe om hvorvidt skolen er en offentlig godkjent skole eller ikke.
- Dersom alle fagskoler skulle få statstilskudd, ville det antakelig være mindre problematisk å lovfeste beskyttelsen av fagskolebegrepet – eventuelt også dersom en fagskoleutdanning skulle føre til nye og andre rettigheter i forhold til videre studier, slik det for eksempel er ved høyskolene hvor elevene oppnår studiepoeng etter avlagt eksamen.
- Fagskolene som velger å ikke søke om godkjenning må gis tid til å finne nye begreper om sin virksomhet og gi disse begrepene meningsinnhold som skiller seg fra begrepet "fagskole" som et offentlig godkjent skoleslag.

Norsk Frisørskole foreslår at bestemmelsen styrkes inntil fagskolebegrepet de facto har fått ett nytt meningsinnhold i opinionen.

Forslagets 2. ledd: Ingen kommentar

Forslagets 3. ledd: Ingen kommentar

Forslagets 4. ledd: Ingen Kommentar

§ 11. Ikrafttredelse- og overgangsregler (flyttet)

Forslagets 1. ledd: Ingen kommentar

Forslagets 2. ledd: Ingen kommentar

Norsk Frisørskoles tilleggs kommentarer

Norsk Frisørskole har gjennom arbeidet med høringsnotatet sett at departementet har gjort et godt arbeid med de erfaringer som er samlet gjennom tre års erfaring med fagskoleloven. Det foreslås mange gode løsninger og grep for å ytterligere øke fokus på forutsigbarhet og kvalitet for eleven – dette er Norsk Frisørskole godt fornøyd med.

På denne annen side virker det som om lovforslaget har hoppet over et meget viktig poeng: En person som ikke har evner eller ikke ønsker å ta teoretiske fag på videregående nivå, får heller ikke mulighet til å ta en fagutdanning uten at de har økonomi til å finansiere dette selv. Disse vil falle utenfor utdanningssystemet og vil miste muligheten til den faglig / personlige utvikling de har evne til.

Man kan se for seg grupper med mennesker med ulike problemstillinger knyttet til læring, for eksempel dyslektikere eller andre med læringsvansker, som da mister muligheten til å få en utdanning innenfor et håndverk som de kunne ha oppøvd gode ferdigheter innenfor. Norsk Frisørskoles pedagogiske fremgangsmåte med fokus på læring i praksis bidrar til at en stor gruppe mennesker har mulighet til å skaffe seg et solid grunnlag for et liv i yrkesaktivitet.

Departementets forslag om å lovfestelse av prinsippet om at fagskoleutdanning skal *bygge på videregående utdanning* er i beste fall uklar, i verste fall ekskluderende for en lang rekke bransjeutdanninger. I NOKUTs eksisterende praksis kreves det at søker oppgir hvilke konkrete linjevalg og gjennomførte videregående kurs som skal gi rett til opptak til en fagskoleutdanning. Dersom fagskoleloven i første rekke skal legge arbeidslivets behov til grunn for godkjenning av studietilbud, vil skolene måtte tilpasse studietilbudet markedets krav, ikke til NOKUTs krav om å oppgi linjevalg i videregående skole. Dersom dette prinsippet videreføres i ny lovtekst, vil det i praksis stenge mange ute fra **muligheten** for utdanning på fagskolenivået.

Det legges videre opp til at de tekniske rammene rundt fagskoletilbudene ikke skal skille seg mye fra de samme rammene som beskrives i universitets- og høyskoleloven. Norsk Frisørskole har forståelse for behovet for å forenkle behandlingen av søknader, og å fokusere på regler som er enklere å kontrollere. Men disse prioriteringene står i motforhold til fagskoletilbyders behov for å være fleksibel ovenfor arbeidsmarkedet og den eller de bransjer som tilbyder lager studietilbud for.

Så lenge fagskoleloven har som formål å legge til rette for bransjenes behov for arbeidskraft med relevant utdanning, så må det legges avgjørende vekt på dette målet i vurderingen av hvilke lovregler som er tilfredsstillende for en fagskoleutdanning. Departementet må selvsagt avgjøre hvorvidt det er ønskelig å se fagskole- og høyskoleutdanninger som to sider av samme sak (bortsett fra forskningsbasert undervisning), men dersom man finner at fagskoleloven skal tjene andre mål og markeder enn høyskolene så må også lovverket og de formaliteter som pålegges fagskoletilbyder reflektere dette.